

Posudek diplomové práce

Autorka : **Filip Fischer**

Název práce : **La notion de francophonie dans la didactique du FLE**

(Frankofonie, její postavení a místo v didaktice francouzštiny)

Vedoucí práce : Dr. PhDr. Renáta Listíková, MCF

Autor diplomové práce zvolil téma, které mu umožnilo zúročit nejen magisterské oborové studium francouzštiny, ale i vlastní pedagogickou praxi na střední škole. Jde o téma velmi aktuální, často se o něm hovoří, jeho oprávněnost v rámci studia francouzštiny nezpochybňuje nikdo, menší shoda však již panuje co do chápání a výkladu tohoto vícevrstvého pojmu, především však v rozlišení pojmů frankofonie a Frankofonie a vztahu Francie k nim. Zatímco frankofonie zahrnuje jazykové odlišnosti od standardní metropolitní francouzštiny eventuálně její kreolizaci, kulturní hodnoty a realie mnoha různých francouzsky mluvících zemí a je svou povahou a obsahem součástí výuky francouzštiny, tedy alespoň by jí být měla, Frankofonie je spíše politicko-společenským případně ekonomickým mezinárodním svazkem francouzsky mluvících zejména rozvojových zemí, ale i zemí, kde se francouzština vyučuje a jež se k této kulturně hodnotové tradici hlásí.

V první části své diplomové práce autor rozlišuje a charakterizuje zmíněné pojmy, nastiňuje jejich historii a soustřeďuje se na vysvětlení jejich současného chápání obecně a v rámci didaktiky reálií zvláště. Je to zároveň příležitost zamyslet se nad obecně rozšířenými kulturními stereotypy, jež nám dovolují utvořit si ve zkratce a velmi zjednodušeně názor na příslušníky určitého jazykového a národního společenství a jejich prostřednictvím je charakterizovat. Jedním z významných mechanismů utváření těchto klišé a stereotypů je, vedle médií a osobních zkušeností, výuka cizího jazyka a obecněji právě učebnice.

Druhá část diplomové práce Filipa Fischera se potom věnuje studiu těchto stereotypů v souvislosti s obrazem Francie, francouzské kultury a frankofonie na českých základních a středních školách, kde se francouzština vyučuje. Pomocí speciálně sestaveného dotazníku, který vhodně spojil slovní vyjádření s obraznou představivostí žáků, oslovil diplomant 437 respondentů ve věku od 11 do 20 let. Vyhodnocení jejich odpovědí diplomant opřel o vědecké autority v oboru sémiotiky a psycholinguistiky a rozřídil odpovědi na několik typů. Na tomto základě potom vyhodnotil pohled českých žáků na francouzštinu, Francii a frankofonii. Nepřekvapí jeho zjištění, že většina respondentů neměla o frankofonii valné povědomí, neboť právě učebnice, ať už české nebo francouzské a především z 90. let 20. století, podávají ve výkladu reálií většinou, a v případě českých učebnic (např. všeobecně rozšířená učebnice "On y va!") výhradně, obraz Francie, její kultury a reálií.

Na tomto základě potom diplomant vypracoval didaktické aktivity zaměřené na výuku frankofonie pro potřeby českých učitelů-francouzštinářů. Vychází při tom z nejaktuálnější jazykové politiky našeho školského systému, a to z Rámcových vzdělávacích programů, jež kladou velký důraz právě na multikulturní výchovu a na výchovu k myšlení v globálních souvislostech, jež by měly pomáhat odstraňovat přehnané stereotypy a předsudky. Právě zařazení frankofonie do výuky může svým obsahem a globálním rozsahem splňovat tyto nároky, vést studenty k poznávání jazykových, kulturních a geografických odlišností a rozšiřovat tak nejen jejich znalost francouzštiny, ale i jejich duchovní obzor.

Diplomová práce Filipa Fischera je napsána kultivovanou francouzštinou bez závažnějších pravopisných či jazykových chyb, svým obsahem, prostudovanou odbornou literaturou i po formální stránce splňuje nároky na ni kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 28. května 2009

Renáta Listíková, vedoucí DP